

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobce: **P. K.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Mazůrkem
sídlem Šmeralova 272/22, 170 00 Praha 7

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2023, č. j. 42766/23/5100-41451-050025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Předmětem sporu bylo posouzení žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení ve smyslu § 48 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.
2. Žalobce dne 1. 11. 2018 udělil generální plnou moc pro zastupování před orgány finanční správy M. D. Následně dne 17. 8. 2021 udělil plnou moc daňovému poradci Ing. Janu

Vébrovi v rozsahu daňové kontroly na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2018 a daně z přidané hodnoty za zdaňovací období 1. až 4. čtvrtletí 2018 („daňová kontrola“). Finanční úřad pro Kraj Vysočina („správce daně“) pak na základě této plné moci dne 11. 10. 2022 odeslal Ing. Janu Vébrovi dodatečné platební výměry ze dne 11. 10. 2022, č. j. 1573867/22/2907-50524-709418, na daň z příjmů fyzických osob za rok 2018, a č. j. 1573823/22/2907-50524-709418, na daň z přidané hodnoty za 4. čtvrtletí roku 2018 (společně jako „dodatečné platební výměry“). Jelikož však dne X Ing. Jan Vébr zemřel, doručil správce daně dne 23. 12. 2022 dodatečné platební výměry do vlastních rukou přímo žalobci. Žalobce platební výměry převzal a předal je svému zástupci M. D.; ani jeden z nich však ve věci neučinil žádné úkony. Správce daně následně dne 1. 3. 2023 vydal vyrozumění o výši nedoplatku, kterým žalobce upozornil na nedoplatek zjištěný při daňové kontrole.

3. Žalobce dne 6. 3. 2023 zmocnil ve všech věcech v rámci odvolání proti dodatečným platebním výměrům Ing. M. P., který dne 16. 3. 2023 podal žádost o vyslovení neúčinnosti doručení dodatečných platebních výměrů („žádost“). Správce daně rozhodnutím ze dne 13. 4. 2023, č. j. 644188/23/2907-50523-709418, řízení o této žádosti zastavil podle § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 12. 2023, č. j. 42766/23/5100-41451-050025 („napadené rozhodnutí“), změnil rozhodnutí správce daně pouze tak, že důvodem pro zastavení řízení má být správně § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné, vnitřně rozporné a nicotné. Situace žalobce je fakticky kolizí veřejného zájmu na stanovení a výběru daní na straně jedné a ochrany práv jednotlivce na straně druhé. Žalovaný byl při jejich poměrování povinen respektovat zásadu proporcionality a minimalizace zásahu, aby se konkrétní procesní postup nestal vůči žalobci nepřiměřeným, nebo aby nevznikaly nedůvodné rozdíly. Správní orgány však čistě formalisticky od stolu zastavily řízení, čímž porušily práva žalobce podle čl. 11 odst. 5 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Kdyby totiž žalovaný posoudil podání žalobce nikoliv formalisticky, ale v souladu se zásadou materiální pravdy podle jeho skutečného obsahu, a přihlédl by k závažným důvodům uvedeným v žádosti, musel by vyhovět žádosti a navrátit žalobci zmeškanou lhůtu k odvolání. Ze strany žalobce se nejednalo o bezúčelné uplatňování práva. Lze legitimně očekávat, že správce daně na základě provedeného dokazování dodatečné platební výběry zruší, stejně jako to učinil v rámci předcházejícího řízení za rok 2017.
5. Žalovaný nesprávně posoudil platnost a účinnost zmocnění k zastupování žalobce. V plné moci ze dne 17. 8. 2021 udělené Ing. Janu Vébrovi je totiž stanoveno jinak, než jak předpokládá § 448 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Žalovaný tak byl povinen zjišťovat, na koho zmocnění po smrti zástupce přešlo. Až po takovém zjištění a doručení mohla řádně uplynout lhůta pro podání odvolání. Žalovaný nesprávně posoudil také platnost generálního zmocnění M. D. Správce daně o tomto zmocnění věděl, měl se tedy dotázat M. D., zda je v situaci, kdy Ing. Jan Vébr zemřel, znovu zmocněn pro předmětné řízení. Pokud jde o osud generálního zmocnění, není výklad § 28 odst. 4 daňového řádu zcela jasný. Správní orgány proto měly postupovat ve prospěch, a nikoliv v neprospěch žalobce.
6. Žalobce zdůrazňoval, že je právním laikiem. Správce daně jej tak měl informovat o tom, že mu platební výměry doručuje z důvodu úmrtí jeho právního zástupce. Jelikož správce daně

žalobci důvod doručení dodatečných platebních výměrů nesdělil, zcela oprávněně se žalobce i M. D. domnívali, že Ing. Jan Vébr ve věci učiní všechny potřebné úkony. Navíc žalobce dodal, že jeho generální zástupce M. D. musel být v předmětné době opakovaně hospitalizován a nemoc ovlivňovala efektivnost výkonu jeho činnosti daňového poradce. Je jen určitý limit obezřetnosti, který lze po žalobci jako laikovi požadovat, a ten byl v této věci překročen. Díky liknavosti, příkrosti a tvrdosti postupu správce daně tak byla markantně porušena práva žalobce.

III. Vyjádření žalovaného, další vyjádření žalobce a žalovaného

7. Žalovaný s právním názorem žalobce nesouhlasil a jeho námitky považoval za nedůvodné. Odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis. V dané věci nenastala situace, kterou daňový řád předpokládá pro navrácení lhůty, tj. nemožnost si uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout. Žalobce si totiž dodatečné platební výměry převzal. Správce daně pak dodatečné platební výměry doručoval přímo žalobci, protože nebyl v rozsahu předmětné daňové kontroly zastoupen. Zmocnění M. D. zaniklo v rozsahu daňové kontroly již zmocněním Ing. Jana Vébra, a toto zmocnění se neobnovilo. Zmocnění Ing. Jana Vébra pak zaniklo jeho smrtí. Je-li žalobce laik, měl sám ze své iniciativy situaci řešit a své zástupce kontaktovat. Pasivitu žalobce nelze klást k tíži správce daně. Postup správce daně byl v souladu se zákonem i principem proporcionality.
8. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, v níž zopakoval svoji žalobní argumentaci. Zdůraznil, že by stačilo, aby správce daně jednou prostou větou uvedl, že jeho zástupce zemřel, čímž by ušetřil veškeré problémy sobě i žalobci. Správce daně měl podání posoudit podle jeho obsahu, žalobce totiž vylíčil skutečnosti pro navrácení lhůty v předešlý stav ve smyslu § 37 daňového řádu. Pokud by žalobce zjistil úmrtí svého zástupce včas, ani by nemusel dokládat novou plnou moc. Postačila by ta již jednou předložená generální, jejíž působení by se fakticky obnovilo. Správce daně měl podle žalobce postupovat dle § 28 odst. 2 daňového řádu a vyzvat žalobce k upřesnění zmocnění.
9. Žalovaný podal k replice žalobce tripliku, v níž zopakoval, že postupoval v souladu se zákonem. Argumentace ohledně nutnosti posoudit podání ve smyslu § 37 daňového řádu se objevila až v replice, nikoliv v odvolání, a soud by se jí proto vůbec neměl zabývat. V daném případě nebyly pochybnosti o rozsahu zmocnění, žalobce proto nemusel být vyzván k opravě plné moci.
10. Žalobce podal k triplice žalovaného další vyjádření, v němž opět zrekapituloval svou dosavadní argumentaci a zdůraznil neschopnost žalovaného vnímat podání žalobce, což podle něj jen opakovaně prokazuje přehnaně formalistický přístup žalovaného.

IV. Posouzení věci

11. Žaloba není důvodná.
12. Podle § 41 daňového řádu platí, že má-li osoba, které je písemnost doručována, zástupce, doručují se písemnosti pouze tomuto zástupci, a to v rozsahu jeho oprávnění k zastupování.
13. Podle § 448 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zmocnění zanikne vykonáním právního jednání, na které bylo zastoupení omezeno; zmocnění zanikne i v případě, že je zmocnitel odvolá nebo zmocněnec vypoví. Zemře-li zmocněnec nebo zmocnitel, nebo je-li některým z nich právnická osoba a zanikne-li, zanikne i zmocnění, ledaže bylo ujednáno něco jiného.

14. Podle § 28 odst. 4 daňového řádu zvolí-li si zmocnitel nového zmocněnce, platí, že okamžikem uplatnění nové plné moci u správce daně vypověděl plnou moc dosavadnímu zmocněnci v rozsahu, ve kterém byla udělena plná moc novému zmocněnci.
15. Žalobce udělil generální plnou moc M. D. Udělením plné moci Ing. Janu Věbrovi došlo k zúžení této generální plné moci, jelikož v rozsahu daňové kontroly příslušná část zmocnění M. D. zanikla výpovědí ke dni 17. 8. 2021, v souladu s § 28 odst. 4 daňového řádu. M. D. tak nadále žalobce zastupoval před správcem daně ve všech ostatních záležitostech a Ing. Jan Věbr ve věcech předmětné daňové kontroly. Zmocnění Ing. Jana Věbra pak v souladu s § 448 občanského zákoníku zaniklo jeho smrtí, tj. dne 14. 10. 2022. Jelikož obecná plná moc udělená M. D. v rozsahu daňové kontroly zanikla již 17. 8. 2021, žalobce nadále v tomto řízení nikým zastoupen nebyl.
16. Zmocnění žalobcem zvolené osoby k zastupování před správcem daně je projevem jeho vůle. Správní orgány nemohou žádným způsobem tuto vůli doplňovat ani domýšlet, jak by mohlo být pro žalobce nejvýhodnější s nastalou situací naložit. Tvrzení žalobce, že měl správce daně domýšlet, na koho by mohlo přejít zmocnění Ing. Jana Věbra, nebo že se měl ze své iniciativy dotazovat, jestli žalobce náhodou nebude chtít znovu zastupovat M. D., nemá oporu v zákoně. Pokud měl žalobce v úmyslu odvrátit zákonem stanovený zánik plné moci v případě úmrtí zmocněnce ve smyslu § 448 odst. 1 věta druhá občanského zákoníku, pak bylo třeba tento zvolený alternativní postup ujednat výslovně a stanovit pro něj jasné podmínky. Konkrétně by tak muselo být vymezeno, ke kterému dni a na kterou osobu v případě úmrtí Ing. Jana Věbra zmocnění přechází. Takovým ujednáním však není obecná věta „*tato plná moc platí, pokud nebude zmocnitelem odvolána či poradcem vypovězena, tj. na dobu neurčitou*“. Jelikož tedy plná moc neobsahovala ve vztahu ke smrti zmocněnce žádná ujednání, bylo nutno aplikovat obecnou úpravu zániku plné moci smrtí zmocněnce.
17. Poněvadž plná moc pro M. D. zanikla ve vztahu k daňové kontrole již dne 17. 8. 2021, je pro posouzení věci zcela nerozhodné, zda M. D. trpěl v době doručování dodatečných platebních výměrů psychickou nemocí. Soud proto pro nadbytečnost neprováděl důkaz předběžnými propouštěcími zprávami z psychiatrické léčebny ani výsledkem M. D.
18. Soud pro úplnost dodává, že na místě nebylo ani využití postupu podle § 28 odst. 2 daňového řádu, podle kterého není-li rozsah zmocnění vymezen nebo není-li vymezen přesně, vyzve správce daně zmocnitele k úpravě plné moci. Rozsah zmocnění Ing. Jana Věbra totiž sporný nebyl. Zastupoval žalobce ve věcech daňové kontroly, která byla zahájena oznámením ze dne 16. 2. 2021, č. j. 220630/21/2912-60562-712225. Ostatně správce daně také po celou dobu daňové kontroly na základě plné moci s Ing. Janem Věbrem jako zástupcem žalobce jednal. Kdyby bylo vymezení rozsahu udělené plné moci vadné, jak se snažil nastítnit žalobce, až do odstranění těchto vad by plná moc vůči správci daně nebyla účinná (§ 28 odst. 3 daňového řádu). Ing. Jan Věbr by tak žalobce po celou dobu trvání daňové kontroly vůbec nemohl zastupovat. I tuto námitku je tak nutno odmítnout jako nedůvodnou.
19. Výklad zákona v otázce zastoupení žalobce je tedy jednoznačný. Správce daně proto v souladu s daňovým řádem doručil dodatečné platební výměry žalobci do vlastních rukou. Zákon přitom nestanoví povinnost správce daně ani žalovaného žalobce informovat, z jakého důvodu byly dodatečné platební výměry doručovány přímo jemu. Nelze proto klást k tíži správce daně, že se žalobce o doručené dodatečné platební výměry dostatečně nezajímal. Správce daně nemohl ovlivnit, jakým způsobem žalobce s doměřenou daní naloží, a jakým způsobem bude uplatňovat svá práva v daňovém řízení.

20. Jádrem sporu je pak rozhodnutí o zastavení řízení zahájené na základě žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení ve smyslu § 48 daňového řádu, kterou žalobce podal prostřednictvím svého zástupce Ing. M. P.
21. Žalobce v žalobě namítal chybné posouzení této žádosti. Tvrdil, že jeho cílem byla evidentně resuscitace lhůt pro podání odvolání, aby se mohl domáhat spravedlivého řízení, a tedy že se ve skutečnosti jednalo o žádost o navrácení lhůty pro podání odvolání dle § 37 daňového řádu. Tuto námitku však žalobce poprvé uplatnil až v žalobě. Po celé daňové řízení žalobce volil zcela odlišnou argumentaci a trval na tom, že v dané věci bylo možné namítat neúčinnost doručení ve smyslu § 48 daňového řádu. Správce daně pak neměl žádný důvod o povaze podané žádosti pochybovat. Po formální i obsahové stránce se totiž žalobce zcela jednoznačně domáhal právě vyslovení neúčinnosti doručení dodatečných platebních výměrů, jejíž včasnost dovozoval z toho, že se o úmrtí svého zástupce žalobce dozvěděl až dne 6. 3. 2023. V dané věci tak nevznikl rozpor mezi formálně právním stavem žádosti a skutečným obsahem právního jednání, jak se v žalobě snažil nastínit žalobce. Správní orgány proto žádost posoudily v souladu se zásadou materiální pravdy ve smyslu § 8 odst. 3 daňového řádu a stejně k ní přistoupil i soud.
22. Podle § 48 odst. 1 a 2 daňového řádu platí, že adresát, který si ze závažného a předem nepředvídatelného důvodu nemohl uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může požádat správce daně, který písemnost doručil, o vyslovení neúčinnosti doručení. Žádost je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy se adresát s doručovanou písemností skutečně seznámil, nejpozději však do 6 měsíců od doručení.
23. Smyslem institutu neúčinnosti doručení podle § 48 daňového řádu je zmírnit negativní dopady fikce doručení, která nastane v případě nevyzvednutí uložené písemnosti. Tento institut má tedy využití v případech, kdy si adresát z objektivních, zvláště závažných a nepředvídatelných důvodů osobně (nebo prostřednictvím zástupce) nemohl písemnost vyzvednout (důvodová zpráva k daňovému řádu, tisk 685/0, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 5. volební období, www.psp.cz). Prostřednictvím neúčinnosti doručení se tedy lze domáhat obnovení běhu lhůty a stanovení nového dne jejího skončení, což bylo zjevně žalobcovým cílem. Stěžejním předpokladem pro využití tohoto institutu je však právě objektivní nemožnost adresáta seznámit se s doručovanými písemnostmi, které mu byly doručeny fikcí. Žalobce se ovšem s dodatečnými platebními výměry prokazatelně seznámil, a to dne 23. 12. 2022, kdy si je osobně převzal od poskytovatele poštovních služeb, a k fikci doručení tedy nedošlo. Žalovaný proto v souladu se zákonem neměl jinou možnost než řízení zastavit pro nepřipustnost podané žádosti.
24. Základní zásady daňového řízení, jako je povinnost šetřit práva a právní zájmy osob zúčastněných na správě daní, nebo povinnost vycházet osobám zúčastněným na správě daní vstřícně, pak nelze vykládat tak extenzivně, jak to činí žalobce v podané žalobě. Je třeba si uvědomit, že to byl žalobce, nikoliv správní orgán, kdo disponoval předmětem řízení, a kdo podal žádost, která je v dané věci nepřipustná. Správce daně ani žalovaný nemají povinnost žalobci, který byl navíc ve věci zastoupen daňovým profesionálem, udělovat právní rady, ani nemohou podanou žádost vykládat zcela proti jejímu smyslu a obsahu pouze proto, že by to pro žalobce mohlo být výhodnější. Správce daně tedy nepostupoval nepřiměřeně tvrdě, neznemožnil žalobci spravedlivé uplatňování jeho práv ani mu nezpůsobil škodu. Pouze žalobcem podanou žádost posoudil v souladu se zákonem. Nelze klást k tíži správci daně, že se žalobce dostatečně aktivně nezajímal o svá práva a povinnosti a nechal si tak uplynout lhůtu pro podání odvolání, ani že následně k obraně svých práv zvolil nepřipustné podání.

Správce daně tak žalobci zajistil spravedlivé řízení v souladu se zákonem, základními zásadami i ústavou garantovanými právy, a to ve vztahu k předmětu řízení, který sám žalobce vymezil v podané žádosti.

25. Skutečnost, zda je ze strany správce daně prováděno zajištění úhrady doměřené daně (zřízením zástavního práva) nebo zadržovány nadměrné odpočty, byla pro posouzení věci nerozhodná. Proto soud pro nadbytečnost neprováděl k důkazu listiny navržené žalobcem při jednání (výpis z katastru nemovitostí a přehled zadržovaných nadměrných odpočtů).

V. Závěr a náklady řízení

26. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“).
27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. května 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu